

Amit az új KAP-ról tudni lehet! – Támogatások 2023-2027

Madarász István
Agrárminisztérium
Támogatáspolitikai Főosztály

Miről szól az előadás?

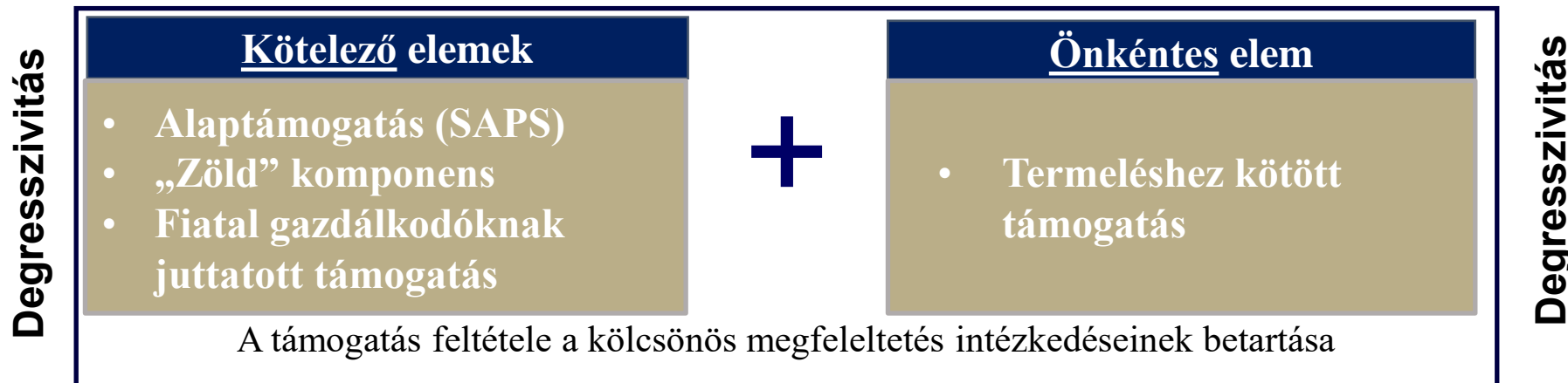

- I. Közvetlen támogatások 2021
 - II. Az új Közös Agrárpolitika keretei
 - III. A hazai tervezés folyamata
-
-
-

I. Közvetlen támogatások - 2021

A közvetlen támogatások rendszere Magyarországon

VAGY

Az ország számára önkéntes, a gazdák számára választható elem
A kisgazdaságok számára kialakított egyszerűsített támogatási rendszer

+ Átmeneti nemzeti támogatás (ÁNT) a SAPS-ot alkalmazó tagállamok számára

Területalapú támogatás - 2021. évi kérelmek*

- Összes alaptámogatást (SAPS) igénylő: 163 343 termelő
- Igényelt alaptámogatás (SAPS) jogosult területe: 4,98 millió hektár

Egyes jogcímek értéke

Jogcím megnevezése	euró/hektár	forint/hektár (360,19 Ft/euró árfolyam)
Alaptámogatás (SAPS)	140,68	50 671
Zöldítés	78,65	28 331
Alaptámogatás+zöldítés	219,33	79 002
Fiatal gazdák támogatása	67,9	24 457

* Megjegyzés: előzetes adatok, MÁK 2021

Termeléshez kötött támogatások értékei - 1.

(2021. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Kérelemszám	Igényelt terület	Fajlagos támogatás
	darab	ha	forint, 360,19 Ft/EUR
Cukorrépa	432	12 120	230 673
Rizs	55	2 717	257 268
Ipari zöldség	3 162	56 867	70 535
Zöldség	4 006	2 033	88 191
Ipari olajnövény	518	6 757	73 121

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

Termeléshez kötött támogatások értékei - 2.

(2021. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Kérelemszám	Igényelt terület	Fajlagos támogatás
	darab	ha	forint, 360,19 Ft/EUR
Gyümölcs extenzív	7 237	38 017	89 869
Gyümölcs intenzív	3 626	17 816	131 894
Szemes fehérje	3 426	68 548	68 610
Szálas fehérje	15 545	171 190	27 473

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

Termeléshez kötött támogatások értékei - 3.

(2021. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Kérelemszám	Igényelt egyed	Fajlagos támogatás
	darab	darab	forint, 360,19 Ft/EUR
Anyajuh	6 918	765 930	10 038
Anyatehén	8 388	247 455	49 430
Hízottbika	5 413	93 122	16 888
Tejhasznú tehén	3 384	215 383	111 958

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

Átmeneti nemzeti támogatások értékei - 3. (2021. évi kérelmek tekintetében)

Megnevezés	Fajlagos támogatás
	forint/egyed vagy forint/TBJ
Hízottbika-tartás átmeneti nemzeti támogatása (ÁNT)	22 000
Átmeneti nemzeti tejtámogatás	5,33
Anyatehéntartás ÁNT	21 384
Extenzifikációs szarvasmarhatartás ÁNT	22 000
Anyajuhtartás termeléshez kötött ÁNT	*14,4/18
Kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuhtartás kiegészítő támogatása	3 462
Dohány termeléstől elválasztott támogatása – Burley	158 547
Dohány termeléstől elválasztott támogatása - Virginia	424 009

* ha a mezőgazdasági termelő juhtejet vagy juhtejterméket értékesít

II. Az új Közös Agrárpolitika keretei

Az új uniós költségvetés - MFF

- **2020. december 22-én jelent meg a Hivatalos Lapban**, a Tanács és az Európai Parlament között létrejött megállapodást követően (*2020/2093/EU rendelet*).
- **A KAP részaránya visszaesik**, de az Európai Bizottság eredeti javaslatával szemben nem csökken 30% alá.
- A KAP-ot is magába foglaló **3. fejezet főösszege 356,374 Mrd euró** (2018-as árakon), amely 20 Mrd-dal magasabb az eredeti, 2018-as bizottsági javaslatnál.
- **A KAP források 40%-át környezet- és klímavédelmi célokra** kell felhasználni (MFF: 30%), emellett dedikált arány a biodiverzitásra (2024-től 7,5%, 2026-tól 10%).

Az új MFF – A magyar allokáció I.

millió euró	Folyó áron	2018-as áron
Közvetlen támogatások és piaci intézkedések	8 702,3	7 733,5
Vidékfejlesztés	3 010,3	2 680,1
Vidékfejlesztés + NGEU	3 308,6	2 953,0
Teljes KAP	11 938,30	10 614,20
Teljes KAP + NGEU	12 236,64	10 887,15

Az új MFF – A magyar allokáció II.

Változás %-ban	Folyó áron	2018-as áron
Közvetlen támogatások és piaci intézkedések	-2,13	-14,80
Vidékfejlesztés	-12,88	-24,02
Vidékfejlesztés + NGEU	-4,24	-16,29
Teljes KAP	-5,11	-17,36
Teljes KAP + NGEU	-2,74	-15,24

Új KAP (2023-2027) erősödő zöld elvárásokkal

Új KAP célok 9+1

1. Tisztességes bevételek a mezőgazdaságban
 2. Ágazat versenyképességének növelése
 3. Kiegyensúlyozottabb erőviszonyok az élelmiszerláncban
 4. Éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések
 5. Természeti erőforrások fenntartható használata
 6. Tájak és a biológiai sokféleség megőrzése
 7. Generációs megújulás támogatása
 8. Vidéki térségek gazdasági élénkítése
 9. Élelmiszer-minőség és az egészség védelme
- Átfogó célkitűzés: tudásátadás, innováció, digitalizáció

Zöld Megállapodás KAP kapcsolódása

- Farm2Fork stratégia és a Biodiverzitás stratégia

Zöld Megállapodás céljai (2030)

- 50% növény-védőszer
használat

25% ökológiai
gazdálkodás

- 50% antibiotikum
használat

+ 10% változatos
tájképi elemek

50% tápanyagveszteség
csökkentés és - 20%
műtrágya használat

Új KAP Stratégiai Terv intézkedései (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

Közvetlen támogatás I. pillér

- Alap jövedelem támogatás (BISS)
- Agro-ökológiai Alapprogram (AÖP)
- Fiatal gazdák támogatása
- Kisgazdaságok egyszerűsített támogatása
- Termeléshez kötött támogatások
- Redisztributív kifizetés

Vidékfejlesztés II. pillér

- Agrár-környezetgazdálkodás (AKG)
- Ökogazdálkodás
- Natura 2000 kompenzáció
- Erdészeti intézkedések
- Beruházások
- Együttműködés
- Kockázatkezelés
- Fiatal gazdák támogatása
- Tudásátadás és információcsere

Ágazati programok (méhészet, zöldség-gyümölcs, szőlő-bor)

Támogatható terület bővítése

AGRÁRMINISZTERIUM

TERVEZET!

- Uniós rendeletervezet ad rá lehetőséget
- HMKÁ előírások, AÖP, Natura 2000 előírások, területpihentetés, stb. miatt **az alapfogalomnak nem megfelelő, de értékes területek**
- Hazai megközelítés:
 - Jelenleg nem támogatott, de agro-ökológiai szempontból értékes biotópok (vizenyős területek, fasorok, stb.) bevonása
 - Jelenleg támogatott területen új agro-ökológiai területek létrehozása

Kiterjesztett kondicionalitás

- Meg kell felelni a gazdálkodási követelményeknek (**JFGK**) és a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára (**HMKÁ**) vonatkozó elvárásoknak
- A zöldítés korábbi elemei közül az **állandó gyepterületek fenntartása, terménydiverzifikáció** és az **ökológiai fókuszterületek kijelölése** beolvadnak az alapfeltételek közé
- A zöldítés elemei a korábbi 30%-tól eltérően **az összes közvetlen támogatás és területalapú vidékfejlesztési kifizetés előfeltételévé válnak**
- Új elemek:
 - Foszfátok diffúz szennyezése elleni intézkedések
 - Vizes élőhelyek és tőzeglápok védelme (*leghamarabb 2024-től*)
 - Fenntartható növényvédőszer-használat

TERVEZET!

„Eco-schemes” = Agro-ökológiai Alapprogram

TERVEZET!

- Új, **AKG típusú** támogatás az I. pillérben
- Tagállami szinten kötelező, de gazdálkodói szinten **önkéntes**
- **Éves**, hektáronkénti (vagy állategység alapú), termeléstől elválasztott kifizetés
- A minimum-követelményeken és a kondicionalitási rendszeren **túlmutató**, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása – tagállami mozgástér az intézkedés kialakításában

Vidékfejlesztési intézkedések

- **Környezet- és éghajlatvédelmi és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások**
 - agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások
 - ökológiai gazdálkodás
 - mezőgazdasági és erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
 - erdőkönyezet-védelem
- **Natura 2000 területek kompenzációs támogatása**
 - Gyep
 - Erdő

Átmeneti évekre új 3 éves meghirdetés 2022-től

TERVEZET!

Az új KAP tervezett zöld felépítménye

AGRÁRMINISZTERIUM

**Klímavédelmi és
környezeti intézkedések
a II. pillérben**

**Agro-ökológiai
Alaprogram az I. pillérben**

**Új, megerősített feltételrendszer
(kiterjesztett kondicionalitás)**

A gazdálkodók
számára önkéntes
lehetőségek

A gazdálkodók
számára
kötelező

- A Közös Agrárpolitika vidékfejlesztési pillérén keresztül Magyarországra érkező forrást **2021-től az ország 80%-os nemzeti társfinanszírozással egészíti ki.** (1003/2021. (I.11.) Korm. határozat)
 - Már az átmeneti években is az emelt társfinanszírozást alkalmazzuk.
 - 2021-től az Európai Unióban adható legmagasabb mértékű társfinanszírozást biztosítjuk a magyar költségvetésből az uniós vidékfejlesztési források mellé.
 - A következő 7 évben összesen **4.265 milliárd forintot** fordítható a magyar vidék, a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére.
-
-

- **Valamennyi, jelenlegi intézkedés támogatható marad.**
 - Az **öntözési beruházások** esetében biztosított a projekt szintű derogáció a víztest állapotának vizsgálata alól.
 - Az EMVA **kikerül a kohéziós politika szabályainak hatálya alól.**
 - Az EMVA források 5%-át LEADER-re, **legalább 30%-át pedig környezetvédelmi célkitűzésekre** kellene fordítani.
 - Megmarad a **vissza nem térítendő beruházási támogatások** túlsúlya.
 - A **fiatal gazdáknak**, valamint induló vidéki vállalkozásoknak adható támogatás 100 ezer euróra emelkedik.
 - A **biztosítékmentes előlegfizetési** lehetőséget a végrehajtási szabályok között lehet majd rendezni.
-
-

Vidékfejlesztés III.

A következő időszak vidékfejlesztési támogatásai kapcsán elmondhatjuk, hogy a **2023-2027-es időszakban is megmarad a lehetősége valamennyi a jelenleg is alkalmazott intézkedésnek:**

- **Beruházási támogatások** (beleértve az erdőtelepítést, infrastruktúra fejlesztést, önkormányzati támogatásokat),
- **Környezet, éghajlati és más fenntartási kötelezettségvállalásért** nyújtott támogatások (pl.: AKG, ÖKO, erdészet),
- **Természeti vagy egyéb terület-specifikus hátrányok támogatása (THÉT)**
- **Bizonyos kötelező előírásokból származó terület-specifikus hátrányokra** nyújtott támogatások (Natura2000),
- **Fiatal gazdálkodók** és vidékfejlesztési vállalkozások start-up támogatása,
- **Kockázatkezelési eszközök** támogatása,
- **Együttműködések támogatása**, tudás- és információcsere támogatása (pl.: LEADER, innováció, digitalizáció, okos falvak).

Jelenleg elérhető pályázható felhívások

AGRÁRMINISZTERIUM

- VP2-4.1.4-16 Mezőgazdasági **vízgazdálkodási ágazat fejlesztése**
- VP3-3.1.1-19 Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti **minőségrendszerhez történő csatlakozásának** támogatása
- VP2-6.3.1-20 Mezőgazdasági **kisüzemek** támogatása
- VP5-16.5.2-21 **Az öntözési közösségek** együttműködésének támogatása
- VP3-4.2.1-4.2.2-2-21 **Élelmiszeripari üzemek komplex** fejlesztése
- VP2-4.1.8-21 Mezőgazdaság **digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések** támogatása
- VP2-4.1.3.4-21 Kertészet – **Gomba előállító üzemek** fejlesztésének támogatása
- VP3-4.2.1.3-21 **Takarmány előállító üzemek** fejlesztésének támogatása
- VP4-10.1.1-21 **Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (AKG)**
- VP4-11.1-11.2-21 **Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO)**

Megjelent, hamarosan megnyíló pályázati felhívás

AGRÁRMINISZTERIUM

- **VP3-5.1.1.1-21 Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló berendezések támogatása**
 - A felhívás keretében támogatott tevékenység a tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszköz, berendezés, technológia önálló beszerzése és telepítése (füstölő, ködképző berendezés-, légkeverő, fagyvédelmi gépek beszerzése).
 - A felhívás keretösszege: 5 Mrd Ft.
 - A támogatás mértéke max. 100 millió Ft.
 - A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 80%-a lehet.
 - A támogatási kérelmek benyújtására 2021. november 17-től lesz lehetőség.
-
-

Hamarosan megjelenő pályázati felhívások I.

- **VP4-10.2.1.1.-21 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése** című felhívás célja az alacsony létszámmal rendelkező védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták állományának a fajták eredeti tartási-, takarmányozási körülményekhez hasonló, in situ feltételek közötti, tenyésztésben történő életképes populációjának fenntartása.
- A felhívás kötelezettségvállalási időszaka 2022. január 1-jével indul, és 2024. december 31-ig tart.
- A támogatási kérelmek beadására a tervek szerint 2022. januárjában lesz lehetőség.
- Cél, hogy minél több állattartó részt vegyen a programban, ezért 2023-ban ismét lehetőség lesz kérelmek beadására.
- A felhívás keretösszege 17 Mrd Ft.

Hamarosan megjelenő pályázati felhívások II.

AGRÁRMINISZTERIUM

- **VP6-6.4.1–21 Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja – Vidéki turizmus fejlesztése** című konstrukció célja a vidéki térségekben működő mikrovállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelők induló, vagy már működő szálláshely-szolgáltatói tevékenységeinek támogatása.
- A felhívás keretében önállóan támogatható tevékenység többek között új szálláshelyek létrehozása, vagy a már meglévők bővítése, fejlesztése. Önállóan nem támogatható tevékenységként jelenik meg a kiegészítő turisztikai szolgáltatás elindításához és/vagy továbbfejlesztéséhez szükséges épületek, építmények építése, fejlesztése, eszközök beszerzése.
- A maximális támogatási összeg 100 000 000 forint vissza nem térítendő támogatás 50-70%-os támogatási intenzitás mellett.
- A felhívás várhatóan még az idei évben megjelenik.

III. A hazai tervezés folyamata

Új KAP uniós tárgyalási ütemezése (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

Lezárt szakaszok

KAP rendeletekről a Mezőgazdasági és Halászati **Tanács** következtetése (2020.10.21)

MFF EU költségvetést Európai Tanács elfogadta, Európai Parlament jóváhagyta (2020.12.10. és 17.)

KAP átmeneti évek uniós rendelete megjelent (2020.12.23.)

Trilógus

Tanács, Parlament és Bizottság **tárgyalásai** a KAP rendeletekről (2020.11 - 2021.06)

Európai Parlament és Mezőgazdasági és Halászati Tanács **megállapodás** (2021.06.28.)

Jogszabályok

KAP **rendeletek** elfogadása (~2021.Q4)

KAP **végrehajtási** jogszabályok (~2021.Q4)

KAP Stratégiai Terv

Országajánlások megjelentetése (2020.12.18)

KAP Stratégiai Tervek **tagállami benyújtás** (~2021.12.31.)

KAP Stratégiai Tervek **elfogadása** (~2022. közepe)

ÚJ KAP

Új KAP hazai tervezési ütemezése (2023-2027)

2019.07. Lezárult 2020.12. 2021.01.

Átmeneti évek - zajlik

2022.12

2023.01

Stratégiai Terv előkészítése

Ágazati helyzetelemzések
10 uniós célkitűzés szerinti SWOT és helyzetelemzések elkészítése és bizottsági beküldése
Beavatkozási logika kidolgozása
Szükségletfelmérés

Stratégiai Terv kidolgozása

SKV és ex-ante értékelések
Intézkedések kidolgozása
Indikátorok kidolgozása
Forrásallokációs javaslat
Végrehajtás intézményrendszeri javaslat
Társadalmasítás

Stratégiai Terv elfogadása

Kormányzati döntések (2021.11-12.)
KAP Stratégiai terv benyújtása (2021.12.31.)
KAP Stratégiai Terv letárgyalása a Bizottsággal
Felkészülés a végrehajtásra
Új felhívások meghirdetése

ÚJ KAP

Köszönöm a figyelmüket!

AGRÁRMINISZTERIUM

